

ด่วนที่สุด

ที่ พน ๐๒๐๒/๖๒๓



กระทรวงพลังงาน

ศูนย์เอนเนอร์ยี่คอมเพล็กซ์ อาคารบี

ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๑๙ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านพลังงานระหว่างกระทรวงพลังงานแห่งราชอาณาจักรไทยกับกระทรวงไฟฟ้า พลังงาน และทรัพยากรแร่สาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ (Memorandum of Understanding Between the Ministry of Energy of the Kingdom of Thailand and the Ministry of Power, Energy and Mineral Resources of the People's Republic of Bangladesh on Energy Cooperation)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านพลังงานระหว่างกระทรวงพลังงานแห่งราชอาณาจักรไทยกับกระทรวงไฟฟ้า พลังงาน และทรัพยากรแร่สาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

๒. หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๔๐๓/๑๐๖๗ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๗

ด้วยกระทรวงพลังงานขอเสนอเรื่อง ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านพลังงานระหว่างกระทรวงพลังงานแห่งราชอาณาจักรไทยกับกระทรวงไฟฟ้า พลังงาน และทรัพยากรแร่สาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ (Memorandum of Understanding Between the Ministry of Energy of the Kingdom of Thailand and the Ministry of Power, Energy and Mineral Resources of the People's Republic of Bangladesh on Energy Cooperation) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านพลังงานระหว่างกระทรวงพลังงานแห่งราชอาณาจักรไทยกับกระทรวงไฟฟ้า พลังงาน และทรัพยากรแร่สาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ เป็นเอกสารที่กำหนดกรอบและแนวทางในการดำเนินกิจกรรม/โครงการความร่วมมือด้านพลังงานระหว่างฝ่ายไทยและฝ่ายบังกลาเทศ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาพลังงานที่มีความมั่นคงและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงการขยายโอกาสทางธุรกิจและการลงทุนร่วมกันในภาคพลังงานระหว่างสองประเทศ ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

/๒. ความเร่งด่วน...

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากนายกรัฐมนตรีบังกลาเทศมีกำหนดการเยือนประเทศไทยระหว่างวันที่ ๒๔-๒๗ เมษายน ๒๕๖๗ ซึ่งกระทรวงพลังงานได้รับการประสานงานจากกระทรวงการต่างประเทศ ขอให้กระทรวงพลังงานพิจารณาใช้โอกาสการเยือนนี้ เพื่อลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจ ดังกล่าว โดยผู้ลงนามในบันทึกความเข้าใจ ฝ่ายบังกลาเทศ คือ ดร. ฮัสซาน มาห์มูด (H.E. Dr. Hasan Mahmud) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเป็นการเร่งด่วนภายในวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๗ เพื่อที่รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (นายปานปรีย์ พหิทธานุกร) จะได้ร่วมลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจ ในวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๗ ต่อไป

๓. สาระสำคัญ

๓.๑ ร่างบันทึกความเข้าใจ ฉบับดังกล่าวเป็นกรอบและแนวทางการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือระหว่างไทยและบังกลาเทศในด้านพลังงาน ที่มุ่งเน้นการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากแหล่งทรัพยากรด้านพลังงานอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมใน ๕ มิติหลัก ได้แก่ พิโตรเลียมและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ก๊าซธรรมชาติ ถ่านหิน พลังงานหมุนเวียน ไฟฟ้า รวมถึง เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านพลังงานสะอาด ซึ่งจะดำเนินการในรูปแบบทวิภาคีโดยการจัดการประชุมด้านพลังงานประจำปี (Energy Forum) เพื่อหารือและแลกเปลี่ยนแนวนโยบายด้านพลังงานร่วมกัน การดำเนินความร่วมมือในโครงการด้านพลังงานแบบรัฐต่อรัฐ การผลักดันและอำนวยความสะดวกให้กับรัฐวิสาหกิจและภาคเอกชนของทั้งสองประเทศ ในการดำเนินโครงการความร่วมมือด้านพลังงาน

๓.๒ กรอบการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือด้านพลังงานระหว่างไทยและบังกลาเทศ ภายใต้ร่างบันทึกความเข้าใจ จะมีการจัดตั้งคณะทำงานร่วม ซึ่งมีหน้าที่ในการกำหนดโครงการหรือกิจกรรมความร่วมมือที่มีศักยภาพ เช่น ศึกษาและแสวงหาโอกาสทางธุรกิจ การจัดหาก๊าซธรรมชาติเหลวทั้งรูปแบบระยะยาวและระยะสั้นให้กับบังกลาเทศ การร่วมลงทุนในโครงการโรงไฟฟ้า และโครงการโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงาน การสร้างโอกาสในธุรกิจต้นน้ำในการสำรวจและขุดเจาะปิโตรเลียม และพลังงานหมุนเวียนในบังกลาเทศ นอกจากนี้ ทั้งสองประเทศยังเห็นพ้องร่วมกันในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ เทคโนโลยีหรือวิธีการใหม่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาภาคพลังงาน แนวทางปฏิบัติในการพัฒนาศักยภาพเทคโนโลยีพลังงานหมุนเวียน รวมถึงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในด้านการวางแผนการผลิตพลังงานและไฟฟ้าผ่านความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของทั้งสองประเทศเพื่อพัฒนาระบบไฟฟ้าให้มีความมั่นคงและเชื่อถือได้สำหรับผู้บริโภค ดังมีรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

ร่างบันทึกความเข้าใจ ซึ่งมีสาระสำคัญที่มุ่งเน้นการผลักดันกิจกรรม/โครงการความร่วมมือด้านพลังงานระหว่างไทยและบังกลาเทศ โดยเฉพาะการแลกเปลี่ยนแนวนโยบายและองค์ความรู้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมความร่วมมือในสาขาพลังงานที่ทั้งสองประเทศมีความสนใจร่วมกัน นอกจากนี้ กิจกรรมภายใต้ร่างบันทึกความเข้าใจ ยังช่วยส่งเสริมการดำเนินธุรกิจและการร่วมลงทุนในโครงการด้านพลังงาน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการจัดหาพลังงานสะอาดร่วมกับฝ่ายบังกลาเทศ ซึ่งมีความสอดคล้องกับทิศทางและนโยบายการพัฒนาภาคพลังงานของไทยที่มุ่งเน้นส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงานและผลักดันการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานไปสู่พลังงานสะอาดที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้
ไม่มี

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖.๑ กระทรวงพลังงานได้สอบถามความเห็นไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้สังกัดกระทรวงพลังงาน เพื่อพิจารณาร่างบันทึกความเข้าใจ ดังกล่าว โดยสรุปทุกหน่วยงานมีความเห็นตรงกันว่าไม่มีข้อขัดข้องต่อเนื้อหาสาระที่ระบุในร่างบันทึกความเข้าใจ โดยเห็นว่า การดำเนินกิจกรรม/โครงการความร่วมมือด้านพลังงานร่วมกับบังกลาเทศจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาภาคพลังงานของทั้งสองประเทศ และจะช่วยส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมความร่วมมือในรูปแบบทวิภาคีและพหุภาคี การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านพลังงานเพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากร การแลกเปลี่ยนเชิงนโยบาย รวมถึงยังเป็นการช่วยสนับสนุนการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานพลังงานและการค้าพลังงานข้ามพรมแดน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงานในภูมิภาคต่อไป

๖.๒ ความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ

๑) ประเด็นสาระสำคัญและถ้อยคำ

๑.๑ กระทรวงการต่างประเทศไม่มีข้อขัดข้องต่อสาระสำคัญและถ้อยคำโดยรวมของร่างบันทึกความเข้าใจ หากกระทรวงพลังงานในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนเป็นไปตามพันธกรณีของไทย ภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว

๑.๒ อย่างไรก็ดี เพื่อความถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น รวมทั้งเพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบของเอกสารที่ไม่เป็นสนธิสัญญา ขอให้พิจารณาปรับแก้ถ้อยคำในร่างบันทึกความเข้าใจ หากในอนาคตทั้งสองฝ่ายประสงค์จะทำข้อตกลงแยก (separate arrangement) ตามนัยวรรค ๗ ในประเด็นการรักษาความลับและการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา ก็ควรพิจารณาสร้างเอกสารดังกล่าวให้กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาต่อไปด้วย ทั้งนี้ สำหรับในส่วนของร่างบันทึกความเข้าใจ ฉบับภาษาไทยและภาษาเบงกาลี ขอให้ตรวจสอบถ้อยคำและปรับแก้ให้ตรงกับถ้อยคำในฉบับภาษาอังกฤษที่ปรับแก้แล้วต่อไปด้วย

ทั้งนี้ กระทรวงพลังงานได้ดำเนินการปรับถ้อยคำในร่างบันทึกความเข้าใจ ตามความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ รวมถึง พิจารณาแล้วสามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน และได้จัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการไว้ด้วยแล้ว

๒) ประเด็นมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

ร่างบันทึกความเข้าใจ จัดทำขึ้นระหว่างกระทรวงพลังงานกับกระทรวงไฟฟ้าพลังงาน และทรัพยากรแร่บังกลาเทศ มีสาระสำคัญเป็นการส่งเสริมความร่วมมือด้านพลังงาน การศึกษาโอกาสทางธุรกิจ การแลกเปลี่ยนข้อมูลและการพัฒนาบุคลากร โดยจะมีการจัดตั้งคณะทำงานร่วม (Joint Working Group) เพื่อกำหนดโครงการและกิจกรรมที่จะดำเนินการร่วมกัน โดยไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ กอปรกับวรรค ๘ ของร่างบันทึกความเข้าใจ ระบุว่า บันทึกความเข้าใจฉบับนี้ไม่เป็นสนธิสัญญาและไม่ก่อให้เกิดพันธกรณีทางกฎหมายระหว่างกัน ดังนั้น ร่างบันทึกความเข้าใจ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญ อย่างไรก็ดี โดยที่ร่างบันทึกความเข้าใจ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่

/มีผลผูกพัน...

มีผลผูกพันรัฐบาลไทย กระทรวงพลังงานในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง จึงควรพิจารณาเสนอร่างบันทึกความเข้าใจ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาที่ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ดังมีรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

๗. ขอบกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงพลังงานพิจารณาแล้วเห็นว่า ร่างบันทึกความเข้าใจ มีสาระสำคัญในการกำหนดกรอบและแนวทางการดำเนินกิจกรรม/โครงการความร่วมมือด้านพลังงานระหว่างฝ่ายไทยและฝ่ายบังกลาเทศ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน และผลักดันการขยายความร่วมมือของภาคธุรกิจพลังงานของทั้งสองประเทศ ซึ่งไม่ใช่สนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ ทั้งนี้ ร่างบันทึกความเข้าใจ เป็นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันกับรัฐบาลไทย ดังนั้น กระทรวงพลังงานจึงขอเสนอร่างบันทึกความเข้าใจ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๘. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง

กระทรวงพลังงาน ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

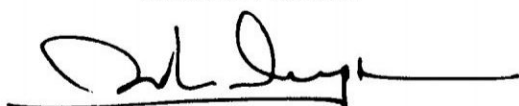
๘.๑ ให้ความเห็นชอบต่อร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านพลังงานระหว่างกระทรวงพลังงานแห่งราชอาณาจักรไทยกับกระทรวงไฟฟ้า พลังงาน และทรัพยากรแร่สาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ (Memorandum of Understanding Between the Ministry of Energy of the Kingdom of Thailand and the Ministry of Power, Energy and Mineral Resources of the People's Republic of Bangladesh on Energy Cooperation)

๘.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้ลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านพลังงานระหว่างกระทรวงพลังงานแห่งราชอาณาจักรไทยกับกระทรวงไฟฟ้า พลังงาน และทรัพยากรแร่สาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ

๘.๓ หากมีความจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุง ร่างบันทึกความเข้าใจ ดังกล่าวในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของประเทศไทย และไม่ขัดกับหลักการที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบไว้ให้กระทรวงพลังงานนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบภายหลังโดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ



(นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน

กองการต่างประเทศ

โทร ๐ ๒๑๔๐ ๖๔๔๕ (บุญเนียน)

โทรสาร ๐ ๒๑๔๐ ๖๔๕๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ boonnianna@energy.go.th